

DEMOKRAT

Glas demokrata sjeverne Dalmacije.

God. 3.

Šibenik, 27 januara 1923.

Br. 4.

Kud se djede Nemanjino blago?

(Odgovor na anonimne napadaje proti Okružnoj Banci).

Konstantna prehrambena kriza u Dalmaciji potakla je u svoje doba državnu vlast, da svojim srestvima, i moralnim i materijalnim, ublaži njezine posljedice u koliko je to u općem moguće. Trebalо je u tu svrhu, da se prehrana mase otme s jedne strane samovolji spekulanta, a s druge, da se stvore srestva za davanje hrane i ispod kupovne cijene.

U početku g. 1922 bila je cijela Dalmacija u prehrambenom pogledu podijeljena u četiri općinske zajednice za ishranu, koja su imala sjedište u Šibeniku, Splitu, Dubrovniku i Kotoru.

Opć. Zajednica u Šibeniku obuhvatala je općine političkih kotara Benkovca, Knina, Šibenska i ostake Zadra (nakon event. evakuacije).

Opć. Zajednice nisu bile organizirane kao posebne pravne ličnosti, nisu imale svoje urede, osoblje i ostale potrepštine te su morale slijadavati velike tehničke poteškoće, koje bi zahtjevala jedna pravilna organizacija.

Ipak opć. Zajednica u Šibeniku, koja je riješenjem Ministarstva za socijalnu politiku od 15. I. 22. br. 6920 mogla voditi posao u svojoj režiji ili povjeriti kojoj drugoj ustanovi, pokušala je ono prvo i dobila je trinaest milijuna kruna kao obrtni kapital.

Sporazumom svih delegata bio je taj posao povjeren g. Rajeviću upravitelju općine šibenske.

G. Rajević je to pokušao i dao se je na posao radeći onim nedostatnim srestvima, koje općinska organizacija pruža. Međutim već kod prvih koraka morao se je g. Rajević uvjeriti, da usprkos najboljem nastojanju nije moguće, bez velike stete po cilj i interesu prehrambene akcije, improvizirati od općinske uprave jednog trgovca na veliko. Uslijed toga, ovlašten preciznim propisima Ministarstva i složnim sporazumom općina, koje su sačinjavale zajednicu, povjerio je poslovanje Okružnoj Banci, razumije se uz dužnost, da ova rukovodi poslovanje i snosi i svu odgovornost. (U Splitu je ovo poslovanje bilo n. pr. povjeroeno Gradskoj Štedionici).

Time je što jednostavnije riješeno pitanje osoblja za tehničko vršenje razdiobe hrane, pitanje lokalna, čuvanja zaliha hrane, knjigovodstva, a što je najglavnije i pitanje odgovornosti za pohranu obrtnog kapitala.

Napadanje i kritiziranje prehrambenih akcija nije ništa nova, osobito u sadašnje izborno vrijeme. Takovi napadaji ne smiju nikoga iznenaditi: jer potječu uvijek sa strane interesirane, bilo sa strane spekulanta, kojima aprovizacije smetaju u njihovom pretjeranom nabijanju cijena, jer one djeluju kao regulator, bilo da izvjesni politički afaristi hoće da izbjiju stranačke koristi od raznih anonimnih glasina, za koje se ne nalazi nikada tog poštenjaka, koji bi pred javnošću ili pred sudom preuzeo odgovornost.

Potpisani, koji kao upravitelj Okružne Banke vodi poslovanje i najbolje ga poznaje i za isto nosi odgovornost i svojom časti i svojim imetkom, uzeo si je za zadaću da jednom prikaže javnosti tendencijeznost, pakost i nepoštenje svih onih insinuacija, koje se siju u našoj javnosti od nekih kukavica i da odgo-

ri na glavne optužbe, spremam i u buduće da to učini, kad god bude se tko javio, ali i svojim potpisom, kako to potpisani čini.

I. Napada je banku kao da bi ona imala već goleme dobitke od prehrambene akcije (valjda na štetu Zajednice).

Na to mogu upozoriti te „dobro upućene“, da pri preuzimanju rukovodjenja općinske zajednice nije se moglo predviđjeti, koliko će akcija trajati i kakve izglede može da pruža u poslovnom pogledu. Nije bilo ni taknuto pitanje naknade, koja će pripasti banci za rad na toj akciji. To će tek nakon pregleda poslovanja sa strane nadležne vlasti biti ustanovljeno. I u onom razmjeru tako će ta naknada biti priznata Gradskoj Štedionici u Splitu, biti će valjda i Okružnoj Banci.

Ali ja mogu ustvrditi bez straha da me itko oprovrge, da Okružna banka nije na teret Zajednice do danas za sebe ništa likvidirala i prema tomu nije nikakove dobitke medju svoje članove podijelila. I zato svaka aluzija na kakvu panamu u općinskoj zajednici drska je i bezobzora laž, doстоjna morala njezinih auktora!

II. Napada se akciju banke, jer tobože na štetu naroda.

N. pr. prigovori proti poslovanju aprovizacije našli su izražaja u jednom upitu g. poslanika Dulibić. I taj upit, u koliko je sadržavao netačnih pretpostavaka, to je i kontradikcija.

Dok po njemu narod vidio od aprovizacije nikakve koristi, u istom upitu tvrdi g. Dulibić, da je djelovanjem okružne banke nastalo očajno stanje za trgovce u mjestu. Prirodan je proces, da narod nabavlja ondje, gdje je cjenije dakle gdje ima od toga koristi, to je inače i u intencijama državne vlasti i ona u tu svrhu dava srestava.

Isto je tako i prirodno, da pojedinci trpe od te konkurenčije, jer je korist općenitosti preča od koristi pojedinaca. A to nije samo u Šibeniku, nego i cijeloj državi i u cijelom svijetu. I nikome nigdje ne pada na um, da se prestane takovom akcijom, jer ona škodi pojedincima. Okružna banka naprotiv nastojala je ublažiti neminovnu štetu, koju su morali pretrpjeti trgovci, time što je na najniže ograničila artikle, kojima posluje. Sve to nije smetalo g. Dulibiću, da kaže kako O. Banka prodaje ponajviše baš samo luksusnu hranu kao kava, šećer, riža, premda se banka nije time bavila osim nešto riže, i to prodane bez utroška na račun obrtnog kapitala.

VII. Prigovara se Banci, da se kod rasprodaje nije držala propisanog pravilnika.

Pravilnik Ministarstva od 18/III 22 nareduje, da hranu iz aprovizacije može dobiti samo onaj, koji se prijavi općinskoj vlasti, a ova ga zavede u spisak koji mora biti ovjeren od kotarske policijske vlasti. K tomu je taj pravilnik bio donesen na znanje Općinskoj Zajednici, kada je ona već otpočela i svojim poslovanjem t. j. u aprili 1922.

Doslovno ga se nije moglo držati iz jednostavnog razloga, što ti spiskovi nijesu postojali ni zu jednu općinu u cijeloj Dalmaciji.

I kad je tako, onda zar bi se moralo kriti i šibensku i druge aprovizacije, zašto nisu

GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIZGORIĆ“
Poštarna plaćena u gotovini.
S. ŠIBENIK

Izlazi svakog petka večer.

POJEDINI BROJ 1.50 DIN.

Predbrojba: godišnje D. 60 peluged. 30.

— Oglasni po cijeniku. —

obustavile svoje djelovanje, dok ne budu gotovi spiskovi?

IV. Prigovara se banci, da je odrekta nekim općinama šiljanje hrane!

Hrana se je slala općinama pod uvjetom, da se imade raspačavati uz gotovinu, te da se gotovina imade slati najvećom pospješnošću banci, jer se je same tako moglo omogućiti redovito poslovanje. I premda neke općine nijesu ispunjavale taj uvjet, nastojalo se ne obustaviti šiljanje hrane i naprotiv tražilo se načina, da se prebrde sve poteske. Ati tu su baš neke općine pokazale čudnu samovolju i namjeru da uvedu pravila u poslovanju, djelomice prosto, tobože, darivajući neovlašteno hranu narodu, djelomice upotrebljavajući di obrtnog kapitala u svrhu općinske uprave.

V. Predbacilo je je, da je u Biogradu bilo prodano hrane za čiste krune u svrhu skeknacije.

Napomenuti ću, da je mjesni D. Radikal bio donio članak kojim je okrivio članove Ravnateljstva O. Banke, da su velike količine robe prodali u Biogradu za čiste krune, pak sada čekaju evakuaciju treće zone, da čiste krune konvertiraju u dinare, i da će tri Šibenska advokata zaraditi na ovom poslu preko 2,000.000: kruna. U narednom broju taj je list morao donijeti ispravak, u komu su stvarni podaci i oprovrgevine tvrdnje anonimnog pisca.

Osim toga je Okružnom Sudu u Šibeniku podneta tužba proti uredniku i anonimnom piscu. Viđaćemo hoće li se taj deliti i pred sudom skrivati za ledjima urednika?

VI. Kleveće se banku, da je obrtni kapital od trinajest milijuna upropasten.

U zadnjem broju Radikala, anonimni pisac „kud se djede Nemanjino blago“, a istodobno odgovara sa doskočicama, kojima bi htio kompromitirati gospodu Dr. Jurinu, Dominisa i Stambuku.

Ja mogu na te insinuacije odgovoriti, a to može svaka revizija dokazati, da niti Okružna Banka, niti trojica spomenutih advokata koji sjede u njenom Ravnateljstvu, nijesu iskoristili za sebe niti cijeli obrtni kapital, niti i jedan njegov dio. Ako koji od odvjetnika u svojem profesionalnom djelovanju i istupio za ili protiv interesa banke, to je jedno pitanje, koje ni najmanje ne tangira ispravnost bančnog poslovanja. Ima odvjetnika koji se zauzimaju i brane talijanske ardite, koji su gonili i mučili naš narod, podržavaju sveze sa talijanskim konsulatom, primaju čak i kao narodni poslanici baksis za izvoznice pa i sude druge banke po istom aržiu kao one, od koje su parale primili itd. pa se ipak i to nalazi ispravnim sa gledišta profesionalnog. Dapače i mnogo gorih stvari imade.

Ovoliko sam smatrao za sada potrebitim da iznesem pred sud bolje upućene javnosti, spremam kako rekoh, da dadem i potanjih razjašnjenja onima, koji budu imali poštenja, da se otvoreno jave.

U Šibeniku, 25. I. 1923.

Nikola Gjurić
Upravitelj Okružne Banke.

Svaki Jugoslaven mora biti član „Jugoslav. Matice“.

Dr. Dulibić, aprovizacija i autonomija.

U predzadnjem broju našeg lista osvrnuli smo se na neke intrige g. Dulibića i naveli smo mu neka djela iz nedavne njegove političke prošlosti. Mjesto da ih on oprovrgne, on je anonimno napisao sam sebi jedan hvalospjev u mjesnom klerikalnom organu. Navedene od nas činjenice on je nazvao frazama, a pokušao je da ističe osobito svoje zasluge, za *aprovizaciju i autonomiju*. Kako baš on shvaća aprovizacije, to je dokazao medju ostalim sa opć. aprovizacijom u Šibeniku za vrijeme rata. Ta je aprovizacija, kako što je opće poznato, bila od grofa Attemsa stavljena na raspoloženje kao nagrada za pogazeni narodni ponos. Tko se obogatio i okrio općinskom aprovizacijom i bez ikakve kontrole, koja se sada toliko zahtjeva, zna cijeli Šibenik.

Što se tiče oduševljenja g. Dr. Dulibića za autonomiju, možemo samo konstatirati, da se on sad za njih zalaže, kada se znade, da su uperene proti ideji narodnog i državnog jedinstva. Kada se u Austriji moglo samo sredstvom autonomija braniti narodnost, onda se je g. Dulibić malo drukčije ponašao, i gdjegod se radilo o kakvom atentatu proti našim autonomijama, tu se znalo da su to Dulibićeve intrige po srijedi. U tome se on uvijek nalazio složan sa intencijama austrijskih vlasti. U oči rata kada je morao slijediti izbor III. tijela u Šibeniku, saveznici Dulibićevi bili su c. k. teroristi. Naše se ljudi odstranilo od izbora a zabavljalo premetačinama, da ih se koji dan kasnije zatvoriti! U tim teškim i usudnim časovima g. Dr. Dulibić je triumfiraо i s njime su skupa klijktali naši tirjani. I gospogja admirala Zakarije je onog dana, od silnog oduševljenja poklonila g. Dulibiću kitu cvjeća. E questo sia suggel . . . . !

Konac jedne podle kampanje.

Poznata je svoj našoj javnosti kampanja koju je svojedobno iznio u novinama direktor Jadranske Banke g. Čiro Kamenarović protiv D.r Kramera, D.r Žerjava i drugih viđenijih demokrata. U ono je doba sva bloko-tribunaško-klerikalna stranka bučnim natpisima udarala u talambase iznoseći osvade iz pera famoznog Kamenarovića, a patriote moraliste obuzela tuga i jad radi korupcije koja vlada na najodgovornijim mjestima. Svaki ispad Kamenarovićev primao se pod gotov groš, a tobožniji patriote zgrazali se nad takovim prljavštinama. Pri tome se osobito isticala „Straža“ sa plokate sv. Franje i ostalo raznobejno novinstvo,

Na 9 o. mj. g. je Kamenarović odgovarao pred sudom na tužbu demokrata g. D.r Alberta Kramera, bivšeg ministra trgovine. Kako je D.r Kramer odmah podnio tužbu, to je Direktor Kamenarović imao punih 6 mjeseci vremena, da pribavi dokaze svojim osvadama. Ali što se sgodi? Direktor Kamenarović na javnoj dvosatnoj raspravi izjavio je da o ličnoj korektnosti Kramerovo ne sumnja, nego da je svojim ispadima htio samo kao državljanin da politički kritizuje D.r Kramera. Sud je utvrdio, da očitovanje optuženoga Kamenarovića ne predstavlja ni pokušaj dokaza istine, te ga je zbog klevete osudio na 3 dana zatvora. Osuda je izazvala zadovoljstvo u svim demokratskim krugovima, jer se još jednom utvrdilo, kako je sva ta bloko-tribunaško-klerikalna kampanja bila uperena samo zato, da ruši popularitet demokratske stranke. Ponadali smo se, da će one iste novine, koje su u krupnim kursivima izno-

sili ogavno pisanje Kamenarovića sada donijeti pravovijek kompetentnog suda, ali one prelaze preko toga, jer im je samo do klevetanja i opadanja.

Objektivna i poštena kritika dobra je i potrebita, ali je kleveta otrov i zločin, koji se vrši na našem narodu.

Demokrati su vode i praci više puta putem stampe bili uvrijedeni i lupežatani, dijela se proti njima svake vrsti galama, ali se uvijek i beziznimno dokazala njihova nevinost i lična čestitost, čime se nikakova stranka ne može da ponosi.

Razno.

Je li ili nije? Pod gornjim naslovom donosi „Beogradski Dnevnik“ iz pera odgovornog urednika g. Cicvarića, ovaj članak:

„Jedan beogradski radikalni list veli, da sam sa svojim člancima posvećenim današnjem predsedniku vlade oklevao g. Pašića.

Mesto odgovora, ja ću u tome i svima stalim radikalnim listovima postaviti ova pitanja:

Je li istina da je Pašić 1885 pozivao bugarsku vladu da udari na Srbiju i da ovoj nedam upadne u Makedoniju, je li istina ili nije?

Je li istina da je Pašić 1889 na prekomuštu svedočio protiv Radikalne Stranke, da je ovu optužio da je antidinastička i da je posje toga od kralja Aleksandra (Obrenovića) dobio 40 000 Din., je li istina ili nije?

Je li istina da je Pašić 1902 glasao u Senatu protiv zakona o zborovima i udruženjima koji je bila izglasala radikalna većina u Skupštini, je li istina ili nije?

Je li istina da je Pašić 1906, u najvećem jeku našeg carinskog rata s Austrijom, isao u Beč i tamo pokušao tajno da dođe u dodir s Goluchovskim, tadašnjim austro-ugarskim ministrom spoljašnjih poslova, je li istina ili nije?

Je li istina da je Pašić usred naše najveće narodne nesreće pravio svadbu svoga sina i svoje čerke, je li istina ili nije?

Je li istina da je Pašić danas jedan od 4–5 najbogatijih ljudi u Beogradu, i ako ga pre njegova dolaska na vlast, nije imao pas za šta uhvatiti, je li istina ili nije?

To su najvažnije činjenice koje sam ja izneo o Pašiću: ako su one neistinite, onda sam ja klevetnik i gotov sam da dam satisfakciju g. Pašiću kakvu on hoće; ali ako su one istinite, da li g. Pašić može ostati čef Radikalne Stranke i predsjednik Vlade. Neka radikalni listovi odgovore na moja pitanja, neka odgovore, ako mogu!

Nespašena Jugoslavija. Naš narod teške muke muči i svim je patnjama izložen u svim krajevima nespašene Jugoslavije. Uspšenja i progonstva na dnevnom su redu. Zadnjih dana službene talijanske novine donese zabranu da se natpisu po svim dućanima i poslovnicama moraju izložiti u talijanskom jeziku. — U Sežanima i Gorjanskim uapsite više slovenskih učitelja, jer da bi bili održavali potajne sastanke — a da se ne zna ni protu komu ni proti čemu. — Tršćanski biskup Bartolomasi ukinuo je slavensku službu božju u čitavoj Istri, pa je zabranio i samu propovijed u slovenskom našem jeziku.

Naši dopisi.

Primamo iz Šepurine 20/1. 1923.

Dne 1. siječnja ove godine, donese u Župnu Crkvu u Šepurini na krštenje muško dijete težak Ljubimir Grubelić Antun iz Srime, te zamoli Župnika m. p. Tokića da ga krsti, budući da dijete je bilo teško bolesno, bez nade u ozdravljenje.

Župnik nehtjede udovoljiti molbi oteca, dužnosti svećenika i dužnosti državnoj, koja Župniku plaća za Krštenja i vođenje knjiga, što dnevnečia što stalne plaće, dodjšnjih dinara 6225

ne uračunavajući k tome druga beriva. Već izgura oteca na najbrutalniji način iz Žup. Uređa, i nehtjede krstili dijete, koje nakon 10 sati poslije toga umre nekršteno.

Dakle Don Martin ubija dušu nevinog djeteta, koja usled nekrštenja po naukama katoličke vjere za raj jest izgubljena, same radi toga, što dijete reč djeteta nije do tog dana bio isplatio redovinu.

Stvar je odma prijavljena prepoštovanom Biskupskom Ordinarijatu, pak ćemo viditi koliko će za takovo zločinstvo, taj Župnik biti kažnjjen.

Treba još napomenuti, da je Don Martin Tokić bio za vreme Italijanske okupacije ulicu talijansku, te da se i dan današnji druži sa mještajim talijancem i drugim najmračnijim elementima mesta, bilo bi poželjno da ga nadležna Vlasti maknu iz našeg pograničnog mesta i time ga učine neškodljivim dok je na vreme.

Primamo iz Tijesnog.

U zadnje deblu opaža se da se evamo iz Zagreba raznim osobama dostavlja Radićev „Dom“ i da oву agitaciju za Radića vode neki Fržop iz Vodica te neki komunista Erak iz Zlerala, koji je radi opasnosti po javni poredek bio još do nedavna zatvoren i optužen. Za onog Eraka zna se da je ovih dana obilazio kojekuda pa da se je u Zlarinu propitkivao s svemu i svačemu pa i o najbogatijem čovjeku. Po onom Eraku su neki dan došli u Vodicu neki Radićevi bundžije, koji su bili zatvoreni pa, kako čujemo, pušteni iz zatvora.

Prama ovim bezstidnim agitacijama raznili razvratnika naš narod ostaje dosta hlađan i sve se većma priljubljuje u redove demokratske stranke.

Primamo iz Vodice.

Komuniste se ovdje prikriju zemljoradnicima imenom pa je njihovo boljevičkičko djelovanje sve očitljivo. U srijedu ovi ljudi uzbraniše nešto naroda radi općinskog pašnjaka koja su htjeli ne za općenitost već za se prisvetiti. Trebalо je da posreduju oružnici, na koje su razdraženi težaci navalili kamenjem. Odmah je stiglo oružnicima pojačanje pa je uspostavljen red. Kolovođe su se razbjegli. U četvrtak je devet njih dovedeno u Šibenik u tamnice i predano суду.

Ovdje poštovoda Stupin radi kao zemljoradnik svim svojim silama. Dići se u „Tež Slozi“. Čudimo se nadležnim što ovog čovjeka ne maknu jer on nije u Vedicam da agituje već da vrši svoju urednu dužnost.

20 siječnja 1922.

(Čedomorstvo u Starigradu pod Velebitom). Stosija Smokrović Kuzmanova djevojka 22 god. stara a služavka kod Državnoga Šumara Rakovšček i njegove supruge Gizele dne 13. t. mj. porodila je nezakonito dijete u vlastitoj kući.

Uza sve prosvjede gosp. Šumara što se u tužbi beztemeljno spominje njegova kuća i opravdavanja istoga, da je njegova služavka nevinica, poštena, vrijedna djevojka, da će on obračunati sa zlim jezicim, a napose što se je širila glasina, da djevojka boluje od tropike i pak nakon teškog, neumornog i ustrajnog rada i iztraživanja, svladavši teške zapreke, uspjelo okrednim, zauzetim i svake hvale dostojnim gosp. Komandiru oružnika N. Miocić i A. Delas naredniku i oružniku Vicku Buljević da su dne 19. t. mj. odkrili zločinstvo i našli ženske čedo izmrcvareno koje je bilo bačeno u jamu, daleko od kuće 400 m.

Šiba.

ELSA FINELLI

STANKO RODIĆ

zamjenik drž. odvjetnika

vjenčani dne 21. januara 1923.

Knin-Orlić

Šibenik

Vrijedi kao izravna obavijest.

Gradske Vijesti.

Sastanak sreske organizacije. Prema zaključku sekretarijata Demokratske stranke za Dalmaciju, pozivaju se delegati svih mjesnih organizacija naše stranke u šibenskom kotaru, da izvole izabrati mjesne delegate za sastanak sreske organizacije. U tu svrhu, neka sva mješta u šibenskom kotaru pošalju svoje odaslanike dne 1. februara. Sastanak će se održati u prostorijama Hotel Krka na 1. II. u 10 sati prije podne.

Svetosavska Beseda. Na proslavu svetitelja i narodnog prosvjetitelja sv. Save, večeras se održava velika Svetosavska Beseda u dvoranama H. "Krka". Svečanost priređuju Jugosl. Matica i Društvo "Prosveta", što je u istinu časno i počivalno, jer smo uvjereni, da će građanstvo najbrojnije sudjelovati toj općoj narodnoj manifestaciji. Prigodno će slovo izreći predst. Jug. Matice prof. Dr. Mirko Perković, a svečanost će uzvjeti naša Filharmonija izvođenjem biranog koncerta i Dilektantsko-dramatska družina. Zatim će biti zajednička večera, a onda običajna igranka.

Radikal nam je zamjerio, što smo podvrgli kritici postupak gosp. Perovića u pogledu poziva na bogojavljenju litiju. Mi stojimo na stanovištu, a to je stanovište ustava da državna vlast ne smije nikakvom načinom pokazati, da ona stoji na naspoloženju ikakvej vjeroispovijesti, još manje jednoj više nego drugoj. Stoji, da je g. Perović to odbio jedanput katoličkoj crkvi, ali nije u konkretnom slučaju pravoslavnoj. Naše stanovište ostaje ispravno pa makar gdje bilo vlasti sudjelovile crkvenim činima ili samo na njih pozivane. To su ostanci iz austrijskih vremena i mi preti tome ustajemo. Mi smo u istom smislu pisali i kad se radilo o procesiji Tijelova, i ostajemo konsekventni principu, da državna vlast nema što da traži u crkvi, i obratno.

Negodovanje. U četvrtak večer nekoliko nacionalista s raznim poklicima izrazilo je svoje negodovanje protiv Dr. M. Drinkovića, koji se ovih dana vrti po Dalmaciji u agitacione izborne svrhe.

Pri tome bili smo nekoliko pokupka, koji ne odgovaraju istini. Drinković naime nije nikada bio Austrijanac pa ako je danas separatista i prijatelj te saradnih mračnih protudržavnih tipova kao što je Košutić i družina, to se dade pripisati samo njegovoj umnoj nesrećnosti, uslijed koje onaj čovjek je dosta trpio a valja i danas trpi dovađajući sebe u najoprečnije kontradikcije.

Niko za nj ne može jamčiti da se ne će sutra izljubiti s onim, koga je jučer na pasju grdio. Treba ga sažaljevati.

Citulja. U ponедjeljak preminuo je u našem gradu Marinković Niko u 60 god. života. V.P.!

Šibenski Orjan uslijed uapšenja predsjednika organizacije u Novom Sadu opremio je ministru unutrašnjih djela energetički brzojavni protest, koji uslijed ograničenog prostora ne možemo donijeti.

Uslijed siozognog istupa organizacija u čitavoj državi radikalna vlast se je zamislila te odmah u ministarskom vijeću pretresala slučaj, koji je povoljno riješen.

Konecerat "Filharmoničkog Društva". U nedjelju dne 28. I. m. priređuje Salonski orkestar "F. D." koncerat u kavani "Krka" sa biranim programom. Početak u 8^{1/2} u večer. Ulaz sloboden.

Prosvjetno - zabavni skup priređuje u Nedjelju 28. o. m. svoj drugi plesni vjenčić u prostorijama Sokolskog Društva.

Vjenčanje. Dne 25. ov. m. vjenčali su se naši dobri i čestiti prijatelji g. Dr. Srećko Poturica opć. liječnik u Tijesnom sa gicom Nevenkom Kurajicu. Svečani čin obavio je ujak mladoćenje poštovani g. Don Ivan Bjažić u kapeli pokrajinske bolnice. Kumovali Ing. Mirko Mladinov i Pave Kovačev. Prisustvovali su uz svojtu i gg. liječnici bolnice i ostalo upravno osoblje, dok su časne sestrice skladnim pjevanjem doprinijele da čin ispa ešto svečanije. Mladom paru i obiteljima naša srdačna čestitanja.

Predavanje o Pasteuru. Prošle subote održao je kot. liječnik g. Dr. Montana veoma zanimivo predavanje o neumrlom Pasteuru, svim đacima mjesnih srednjih škola u dvorani mjesne realne gimnazije.

Proglas Senjske Orjune. Radi odmjerne prostora, zaš nam je da ne možemo u cijelini donijeti zanosni i patriotski proglašenje Senjske Orjune, koji je po raznim dućanima izložen.

Prva Dalmatinska Slastičarnica St. Mandić Šibenik nam javlja da prestaje biti pretplatnikom našeg lista, jer da je opazila da naš list siri mržnju a njoj, koja ima ceće, je draga da joj deca uče slogu i ljubav.

Pop Kojo nam pak javlja da je osiromašio. Pa da nijesu ovo čisti egzemplari radikalne iskrenosti!

Plesovi. Dilektantsko-dramatska družina, kao sekacija našega Sokola, priredila je minule nedjelje veoma lijepu i vrlo zanimljivu plesnu zabavu. — Sutradan bio je veliki i sjajni ples mjesne Orjune u prostorijama H. Krka. Ples je imao vrlo dobar uspjeh u moralnom i materijalnom pogledu, jer je plesni odbor i uprava Orjune sve aranžirala, da nije megla bolje.

I Čajanka sa plesom Narodne Zenske Zadruge protekla je veoma živo i animirano, sve ukusno priređeno, te uspjeh nije mogao uzmanjati.

Jedna nova kandidature. Po gradu se govorii, da će nekoja lica pokrenuti akciju, da se pri izborima za Skupštinu kandidira jednolice, koje bi ka didovalo na programu za interes Šibenika. Budući osoobe, koje to pokreću, kao što i o oba koja bi se kandidirala — jesu takovi, da su uvijek i vazda radili isključivo za svoj džep, a promjenili sve moguće stranke, sigurno je, da je takova kandidatura — već napred osuđena na potpuni neuspjeh.

Izborni zakon. Izisao je novi izborni zakon sa tumačenjem sveučilišnoga profesora dr. Lad. Polića. Knjiga je sada vrlo aktualna, jer će se ovi izbori obavljati prvi put po ovome zakonu, a dr. Polić razbistruje u svome tumačenju sve nejasnosti zakona. Sadržaj je knjige: Uvod. O izbornim okuzima. Bitako pravo. Bracki spiskovi. Kandidacija. Kako se utvrđuje rezultat izbora. Izborni kalendar. Izborni materijal. Glasacka mjesta. Glasanje. Zaključak glasanja. Glavni birački odbori. Krivice i krivični postupak itd. Cijena Dinara 20 — a nabavlja se kod Čirilometodske knjižare, Zagreb, Predrođićev trg 4.

Gg. privatnim namještenicima. Ovo dana primio je svaki prijatnik namještenik glasovnicu za izbore u pensioni zavod, koji će se izbori obaviti u Ljubljani dne 5. februara. Pošto je ovaj izbor od zamašite staleške vrijednosti, pozivaju se sva gospoda namještenici, koji su dobiti glasovnicu, da se s istom odma prikažu podpisatom predsjedniku ili podpredsjedniku; oni koji je nij su dobili nek se prijave za reklamaciju. Podružnica Saveza privatnih namještenika za Dalmaciju. Šibenik, 22. januara 1923. Predsjednik: Ingenier Josip Ljubičić, Podpredsjednik: Jerolim Desilipt.

U fond „Profesorskoga društva“. Prigodom čitanja gđice Milene Javor sa gosp. Savom Omčikusom doprinješe slijedeća gospoda: 20 Din. direktor Marko Ježina, a po 10 Din. direktor Ivo Bellotti, te profesori: Anić Dragutin, Čaleta Zvonimir, Miho Dulčić, Ganza Miloš, Kušar Marcel, Marčić Bruno, Mirić Jerolim, Nardini Ljubomir, Nesanović Rado, Perković dr. Mirko, Pian don Rudolf, Šonje don Josip, Triva Marko, Urlić Simun, Vratović Celso i Vuksanović dr. Ivo, ukupno 190 Din.

Doprinosi u fond Podružnice Jugoslavenske Matice u Betini, prigodom vjenčanja Anta Filipa Vicina doprinješe: Kravica Josip učitelj Din. 10, Jakovčev Mate 10, Žurić Sime 10, Žurić Bare 10, Mrakovčić Franka 10, Žirić Kažimir 6, Filipi Ante 5, Filipi Niko 5, Filipi Augustin 5, Filipi Vice 5, Filipi Ante Vicin 5, Filipi Julijan 5, Jakovčev Petar 5, Mikin Bare 5, Rivaić Leopold 5, Uroda Petar 5.

Nadeno. Dana 9. januara t. g. kod Žirje na mjestu zvanom Žalo od Kabla našao je Pasara Ante pok. Ive iz Žirja plivajući na moru 104 komada murala od 4 m dužine, 194 komada žljaka od širine 2 unče, 18 kom. mozo... murala od 4 m dužine 11 kom punita od 6 m dužine i 14 od 5 m, bez ikakvog znaka u dobrom stanju za uporabu. Gornji predmeti nalaze se u pohrani u skladistu g. Josipa Konte u Žirju na rasploženje nudjioča jer i ti nije imao svoje skladiste.

Tko je te predmete izgubio nek se prijavi Kr. Lučkom Poglavarstvu u Šibeniku.

Udruženje trgovaca saopćuje. Pozivaju se cij. Gosp. članovi Udruženja, da pristupe na redovitu Glavnu Skupštinu, koja će se obdržavati dne 11. februara tek. god. u 4 sata posljedne u prostorijama "Filharmoničkog Društva", sa slijedećim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsjednika; 2. Izvještaj blagajnika; 3. Izvještaj blagajnika i revizora; 4. Absolutorijski staroj Upravi; 5. Biranje nove Uprave; 6. Eventualije.

Vlasnik i izdavatelj: Odbor Demokratske Stranke. Odgovorni urednik: ČEDOMIL MEDINI. Tiskar Grafičnog Zavoda E. VITALIANI.

JAVNA BLAGODARNOST.

Svima Onima, koji su naši prijatelji bolovanja, smrti i pogreba naše milje i nezaboravljene majke odnosno sestre, svekrve i baba

Ruže Margetić

rodj. Vulnović

ukazali prijateljsku pažnju i ljubav, te u našoj tuzi bilo ma na koji način izrazili svoje sačeće, ožalošćeni i ganuta srca najsrdičnije blagodarimo.

U Šibeniku, 25. januara 1923.

Obitelj Margetić.

MATE MILETA p. IVE

— Šibenik - Varoš —

(iza Vatrogasaca)

prodaje

Pilana drva za gorivo

uz cijenu od 30 Dinara po kg.
postavno u kuću.

Preporuča se cij. gradjanstvu sa garancijom da će svakoga zadovo liti kakvoćom i izvršenjem.

Transportno i Opremničko poduzeće

Ā. Kuvačić

SPLIT

TELEFON 220.

BAKAR

TELEFON 20.

Preuzimlje robu za prevoz, otpremi uskladištenje, carinjenje i osiguranje. Izvršuje sve naloge najkulantnije na dobre garantije.

Zastupstvo Uzajamno osiguravajuće Banke "Slavija".

Jugoslavensko transportno društvo

Darić i drugovi - Zagreb

Podružnice: BEČ, MARIBOR, ČAKOVAC
i BAKAR.

Sve tiskanice

za narodne i građanske škole kao god i za župske urede

Dobivaju se u Tiskari E. Vitaliani - Šibenik

ŠIBENSKA OKRUŽNA BANKA D. D.

Brzjav: Krugobanka u Šibeniku Inter. telefon: 68.

Bankovni Odsjek:

obavlja sve bankovne transakcije uz najpovoljnije uvjete
prima uloške i plaća
6% kamate na uložne knjižice
5% „ tekuće račune
4% „ čekovne račune
dozvane iz aktivnog računa obavlja bez providbe.

Trgovački odsjek:

prenzima trgovčka zastupstva za sjevernu Dalmaciju.
prenzima komisijonalna skladista za Šibenik i ostala važna tržišta u sjevernoj Dalmaciji
prenzima dobavu za svoj i tuđi račun proizvoda sjeverne Dalmacije.

Šibenska Okružna Banka D. D. u Šibeniku

upravlja poslovima Općinske Zajednice za ishranu sjeverne Dalmacije.

stoji na raspoloženju svim interesentima za poslove koje imaju na području sjeverne Dalmacije.

JADRANSKA BANKA BEOGRAD

DIONIČKA GLAVNICA Din. 60,000.000...

Rezerva: Din. 30,000.000...

PODRUŽNICE:

Bled,	Jesenice	Prevalje,
Cavtat,	Korčula,	Sarajevo,
Celje,	Kotor,	Split,
Dubrovnik,	Kranj,	Šibenik,
Hercegnovi,	Ljubljana	Tržić,
Jelsa,	Maribor,	Zagreb.
	Metković,	

-: Amerikanski odio :-

Naslov za brzjavke: JADRANSKA.

AFILIRANI ZAVODI:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien Zadar

FRANK SAKSER STATE BANK, Cootland Street 82, New-York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir

SLAVENSKA BANKA d. d.

FILIJALA ŠIBENIK

:-: Dionička glavnica K 150.000.000. :-: Pričuva K 50.000.000.

BRZOJAVNI NASLOV: SLAVENSKA

Glavno sjedište

ZAGREB

Poslovne centrale:

BEOGRAD

LJUBLJANA

FILIJALE

Bjelovar
Brod n/S
Dubrovnik
Celje
Gornja Radgona
Kranj
Maribor
Murska Subota
Osijek
Sombor
Sušak
Sabac
Velikovac
Vršac

EKSPOZITURE

Monoštior
Skofja Loka
SEZONSKA EKSP.
Rogatačka Slatina
AGENCIJA:
Buenos Aires
AFILIJACIJE:
Budapest (Balkan
Bank).
Wien (Bankhaus)
M. R. Alexander

Prima uloške na knjižice i tekući račun uz najpovoljnije uvjete.

Obavlja sve bankovne transakcije najkulantnije.

PRVA MARIBORSKA TVORNICA SAPUNA ----- MARIBOR (Slovenija) -----

Proizvadja: razne vrste prvorazrednog sapuna kao i pravog zelenog uljenog, tip dobro poznate Tvrnice Fenderl

I KRISTALNE SODE.

Tražite samo sapun sa oznakom zlatorog

jer najbolji i najkorisniji.

Glavno zastupstvo i skladište za sjevernu Dalmaciju

JOSIP JADRONJA
ŠIBENIK